C/2023/1599

22.12.2023 г.

Устав на консорциума за европейска научноизследователска инфраструктура за разпределен нискочестотен радиотелескоп (LOFAR ERIC)

(C/2023/1599)

Съдържание

Страница

ПРЕАМБЮЛ ... 3

ГЛАВА 1 — ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ... 3

Член 1 **Правна форма и наименование** ... 3

Член 2 **Седалище по устав** ... 3

Член 3 **Задачи и дейности** ... 3

Член 4 **Срок на действие и процедура за ликвидация** ... 4

Член 5 **Отговорност и застраховане** ... 5

Член 6 **Политика на достъп до услугите на LOFAR ERIC** ... 5

Член 7 **Политика на научно оценяване** ... 5

Член 8 **Политика на разпространяване** ... 5

Член 9 **Политика относно правата върху интелектуалната собственост** ... 6

Член 10 **Политика относно заетостта** ... 6

Член 11 **Политика относно обществените поръчки** ... 6

ГЛАВА 2 — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ... 6

Член 12 **Определения** ... 6

Член 13 **Работен език** ... 7

ГЛАВА 3 — ЧЛЕНСТВО И СТАТУТ НА НАБЛЮДАТЕЛ ... 7

Член 14 **Членство, статут на наблюдател и представляващ субект** ... 7

Член 15 **Условия за придобиване на членство или на статут на наблюдател** ... 8

Член 16 **Оттегляне на член или наблюдател** ... 8

ГЛАВА 4 — ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ И НАБЛЮДАТЕЛИТЕ ... 9

Член 17 **Права и задължения на членовете** ... 9

Член 18 **Права и задължения на наблюдателите** ... 9

ГЛАВА 5 — УЧАСТИЕ НА СЪТРУДНИЧЕЩИ ОРГАНИЗАЦИИ ... 10

Член 19 **Участие на сътрудничещи организации** ... 10

ГЛАВА 6 — МОДЕЛ НА ФИНАНСИРАНЕ И ФИНАНСОВО УЧАСТИЕ ... 10

Член 20 **Финансови ресурси** ... 10

Член 21 **Вноски** ... 10

Член 22 **Финансов план** ... 11

Член 23 **Бюджетни принципи, отчети и одит** ... 11

Член 24 **Освобождаване от данъци и акцизи** ... 11

Член 25 **Извеждане от експлоатация** ... 12

ГЛАВА 7 — УПРАВЛЕНИЕ ... 12

Член 26 **Съвет** ... 12

Член 27 **Вземане на решения по време на заседанията на Съвета** ... 13

Член 28 **Изпълнителен директор** 14
Член 29 **Служба по координация и съдействие (СКС)** 14
Член 30 **Научно-консултативен комитет** 14
Член 31 **Финансов комитет** 15
ГЛАВА 8 — ДРУГИ 15
Член 32 **Политика относно данните** 15
Член 33 **Етични, правни и социални политики** 15
Член 34 **Докладване на Европейската комисия** 15
Член 35 **Приложимо право** 16
Член 36 **Спорове** 16
Член 37 **Актуализация и публичност на устава** 16
Член 38 **Разпоредби относно създаването** 16
ПРИЛОЖЕНИЕ I: Списък на членовете и наблюдателите на LOFAR ERIC, както и представляващите ги субекти 17
ПРИЛОЖЕНИЕ II Финансов план на LOFAR ERIC 18

ПРЕАМБЮЛ

LOFAR (разпределен нискочестотен радиотелескоп) представлява водеща в света разпределена научноизследователска инфраструктура, включваща координирани съоръжения, разположени в няколко държави, както е описано в научно-техническото приложение.

През 2022 г. инфраструктурата LOFAR е напълно готова за радиоастрономически изследвания, извършвани от международната научна общност с помощта на Stichting ILT (Международен телескоп LOFAR, наричан по-нататък „ILT“), фондация по нидерландското законодателство, с представителство от всички партньорски организации от девет европейски държави, които притежават съоръжения LOFAR на местно ниво. Дългосрочната стратегия за ILT е да продължи да предлага авангардна научноизследователска инфраструктура за широка научна общност. През 2022 г. ILT подготви амбициозна модернизация на хардуера и софтуера (LOFAR2.0, описана в научното и техническото приложение).

Създаването на LOFAR ERIC е поискано от ILT с оглед на постепенно нарастващия брой партньорски организации, съвместната дългосрочна визия да се продължи съгласуваното развитие и експлоатация на инфраструктурата, както и по-широкото развитие на европейските научноизследователски инфраструктури. Съображенията ILT да се замени с LOFAR ERIC са по-специално следните:

— LOFAR ERIC определя и прилага обща дългосрочна стратегия, съвместно набиране на средства и последователно приоритизиране на усилията за развитие, както и оптимизиране на наличността на партньорски организации и съоръжения на LOFAR ERIC (включително датчици, ресурси за изчисления и съхранение на данни), които формират научноизследователската инфраструктура на LOFAR.

— LOFAR ERIC е подходящият инструмент за привличане и консолидиране на партньори с различни нива на участие, както и за установяване и поддържане на ясни дългосрочни политики и стабилно финансиране на организацията и цялостната ѝ инфраструктура.

— LOFAR ERIC, съгласуван на (много)национално равнище, осигурява подходяща видимост и признаване на национално и европейско равнище, като улеснява диалога със създателите на политики в областта на науката и финансиращите организации в цялата си работна област.

— Със своите модерни и единствени по рода си съоръжения, LOFAR ERIC играе трайна роля в осигуряването и стимулирането на жизнеността на европейската научна общност.

ГЛАВА 1

Основни Елементи

Член 1

Правна форма и наименование

Създава се консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC). Този консорциум съществува под правната форма на консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC), учреден съгласно Регламент (ЕО) № 723/2009, изменен с Регламент (ЕС) № 1261/2013 (наричан по-долу „Регламентът за ERIC“), и носи наименованието „LOFAR ERIC“.

Член 2

Седалище по устав

Седалището по устав на LOFAR ERIC се намира в Dwingeloo, Нидерландия, наричана по-долу „приемаща държава“.

Член 3

Задачи и дейности

1. Основната задача на LOFAR ERIC е да осигурява координираната експлоатация на инфраструктурата LOFAR, да създава научни изследвания на световно ниво и да преследва по-нататъшно развитие с цел постигането на максимална производителност и въздействие в полза на членовете и на международната научна общност, като по този начин LOFAR ERIC се утвърждава като водеща в световен мащаб разпределена научноизследователска инфраструктура с дългосрочна перспектива, разположена в държавите — членки на LOFAR ERIC, както и в други държави, където са разположени част от съоръженията на LOFAR ERIC.

2. В изпълнение на основната си задача LOFAR ERIC извършва следните дейности:

а. осигуряване на координирано управление и научна експлоатация на съоръженията на LOFAR като сближаваща инфраструктура в рамките на обща дългосрочна стратегия и общи политики за постигане на максимални научни резултати и въздействие за членовете и международната общност;

б. осигуряване на ефективен достъп на потребителската общност до научните услуги на LOFAR ERIC чрез прилагането на принципите на партньорската оценка и отворената наука;

в. общо функциониране на LOFAR ERIC, което обхваща правни, управленчески и финансови аспекти;

г. участието в европейски, (много)национални и други проекти, финансирани от трети страни, които са в съответствие с целите на LOFAR ERIC.

3. LOFAR ERIC може също така да извършва следните дейности:

а. преследване на по-нататъшно развитие на инфраструктурата на LOFAR, както и на свързаните с нея съоръжения и научни възможности;

б. провеждане на стратегически диалози с цел оптимизиране ролята на LOFAR ERIC в световната научна общност;

в. създаване на нови членства и партньорства, както е предвидено в членове 14 и 19;

г. насърчаване на интересите на LOFAR ERIC в отношенията му с националните, европейските и международните заинтересовани страни;

д. търсене на допълнителни източници на финансиране, по-специално, но не само, във връзка с модернизация и разширение;

е. насърчаване на обучението, информационната работа с обществеността и международното сътрудничество;

ж. осъществяване на всякакви други дейности, необходими за постигането на основната задача.

4. LOFAR ERIC изпълнява основната си задача с нестопанска цел. Без да се засягат правилата, приложими за държавната помощ, LOFAR ERIC може да извършва ограничени икономически дейности, при условие че те са тясно свързани с основната му задача и не застрашават постигането ѝ.

5. LOFAR ERIC отчита отделно разходите и приходите от стопанските си дейности и фактурира тези дейности въз основа на пазарната цена или, ако тя не може да бъде установена, въз основа на пълните разходи, към които е добавена разумна надбавка.

Член 4

Срок на действие и процедура за ликвидация

1. LOFAR ERIC се учредява за неограничен период от време, но може да бъде ликвидиран в съответствие с процедурата по параграфи 2—6.

2. Решението за ликвидацията на LOFAR ERIC се взема от Съвета в съответствие с член 27, параграф 6, буква г).

3. LOFAR ERIC уведомява Европейската комисия за решението за ликвидация на LOFAR ERIC без необосновано забавяне и при всички случаи в срок от десет (10) дни след приемане на решението.

4. Салдото от активите след изплащане на дълговете на LOFAR ERIC се разпределя между членовете пропорционално на годишните им вноски за LOFAR ERIC съгласно член 21.

5. LOFAR ERIC уведомява Европейската комисия за завършването на процедурата по ликвидация без ненужно забавяне и при всички случаи в срок от десет (10) дни след въпросното прекратяване.

6. LOFAR ERIC престава да съществува в деня, в който Европейската комисия публикува съответното известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Отговорност и застраховане

1. LOFAR ERIC носи отговорност за своите дългове. LOFAR ERIC не носи отговорност за задължения, произхождащи от експлоатацията на самостоятелни съоръжения на LOFAR.

2. Членовете не са солидарно отговорни за задълженията на LOFAR ERIC. Финансовата отговорност на членовете за дълговете на LOFAR ERIC се ограничава до стойността на съответната годишна вноска на всеки отделен член, договорена в рамките на годишния бюджет.

3. LOFAR ERIC сключва подходяща застраховка за покриване на рисковете, свързани със създаването и функционирането на LOFAR ERIC.

Член 6

Политика на достъп до услугите на LOFAR ERIC

1. LOFAR ERIC предоставя и поддържа ефективни възможности на потребителите за достъп до услугите на LOFAR ERIC с цел провеждане на научни изследвания. Тези услуги включват, наред с другото: провеждане на наблюдения, създаване на продукти с научна стойност, управление на публично достъпен архив с научни данни, поддръжка и обучение на потребителите.

2. Услугите, предоставени от LOFAR ERIC, се обявяват и документират публично, заедно с възможностите за достъп, процедурите и критериите за разпределение на различните услуги.

3. Политиката на достъп, уреждаща всички научноизследователски услуги на LOFAR ERIC, се определя и поддържа от Съвета, като принципите ѝ се определят съгласно член 27, параграф 6, буква б), а нейното прилагане — съгласно член 27, параграф 5, буква д)

4. Политиката на достъп на LOFAR ERIC гарантира, че по-голямата част от общия оперативен бюджет, изразходван за предоставяне на услуги, е насочена към подпомагане на научните изследвания на международната общност. Когато свободният достъп се предлага на конкурентен принцип, той се предоставя след независима научна партньорска оценка.

5. Политиката на достъп на LOFAR ERIC също така гарантира правото на всички членове на LOFAR ERIC да се възползват от запазен достъп; това ще регулира правото на ползване на част от наличните възможности за потребителски достъп до услугите на LOFAR ERIC.

Член 7

Политика на научно оценяване

Дейността на LOFAR ERIC ще се оценява от независима група от международни експерти поне веднъж на 5 години. Протоколът за оценка (включително целите, мандатът, съставът и процедурата за номиниране на членовете на групата) се определя от Съвета съгласно член 27, параграф 5, буква й). Групата докладва на Съвета.

Член 8

Политика на разпространяване

1. LOFAR ERIC подпомага научните изследвания и като правило следва да насърчава принципите на отворената наука по отношение на научноизследователските данни.

2. LOFAR ERIC насърчава изследователите да предоставят публичен достъп до своите резултати и данни (свободен достъп), включително чрез LOFAR ERIC.

3. LOFAR ERIC използва множество комуникационни канали, за да достигне до целевата си аудитория, включително уебпортал, семинари, присъствие на конференции, статии и новинарски медии.

4. Доколкото е позволено от закона, научноизследователските данни, генерирани чрез услугите на LOFAR ERIC, ще бъдат свободно достъпни за всички изследователи, научни институции и други заинтересовани страни съгласно политиките на Съвета в съответствие с принципите на отворената наука и с политиката за данните, както е предвидено в член 32.

Член 9

Политика относно правата върху интелектуалната собственост

1. Понятието „интелектуална собственост“ се тълкува съгласно член 2 от Конвенцията за учредяване на Световната организация за интелектуална собственост, подписана на 14 юли 1967 г.

2. LOFAR ERIC приема своя собствена политика относно правата върху интелектуалната собственост (член 27, параграф 5, буква з)). LOFAR ERIC е собственик на всички права върху интелектуалната собственост, произтичаща от дейностите му съгласно настоящия устав, по-специално, но не само, на интелектуалната собственост, създадена от персонала, нает от LOFAR ERIC съгласно условията, установени в политиката на LOFAR ERIC за права върху интелектуална собственост, освен когато е обхваната от отделни договорни споразумения или когато задължителното законодателство или настоящият устав предвиждат друго.

3. Съществуващата преди това интелектуална собственост на членовете или на представляващите ги организации остава тяхна собственост. Тя се лицензира за LOFAR ERIC при необходимост и чрез специални споразумения.

4. Членовете, които допринасят за своя дял от разходите за развойна дейност, извършена от друг(и) член(ове), могат свободно да използват произтеклата от това интелектуална собственост само за научни цели. Ако член на LOFAR ERIC пожелае да използва каквато и да е интелектуална собственост с търговска цел, трябва първо да получи разрешение от собственика на тази интелектуална собственост.

Член 10

Политика относно заетостта

1. LOFAR ERIC може да наема персонал. Политиката на LOFAR ERIC относно заетостта се урежда от законодателството на държавата, на чиято територия работи персоналът.

2. Процедурите за подбор, набиране и назначаване на длъжности в LOFAR ERIC се извършват по прозрачен и недискриминационен начин, като се осигуряват равни възможности за кандидатите. Всички свободни работни места в LOFAR ERIC се обявяват публично.

Член 11

Политика относно обществените поръчки

1. LOFAR ERIC третира кандидатите и участниците в процедурите за възлагане на обществени поръчки равнопоставено и без дискриминация независимо дали те са установени в Европейския съюз или не. В политиката на LOFAR ERIC относно обществените поръчки се спазват принципите на прозрачност, недискриминация и конкуренция. Съветът определя подробни правила относно процедурите и критериите за възлагане на обществени поръчки.

2. Възлагането на обществени поръчки от членове и наблюдатели във връзка с дейностите на LOFAR ERIC се извършва по такъв начин, че да бъдат надлежно взети под внимание потребностите на LOFAR ERIC, както и техническите изисквания и спецификации, издадени от съответните органи.

ГЛАВА 2

Общи Разпоредби

Член 12

Определения

За целите на настоящия устав се използват следните определения:

1) „LOFAR“: разпределеният нискочестотен радиотелескоп представлява водеща в света разпределена научноизследователска инфраструктура, включваща координирани съоръжения, разположени в няколко държави, както е описано в научно-техническото приложение;

2) „Съоръжения на LOFAR“: техническите елементи (включващи антенни станции, мрежи, процесори, софтуери и архиви), подробно описани в научно-техническото приложение и необходими за изпълнението на задачите му;

3) „Член“ : субект в съответствие с член 14, параграф 1;

4) „Представляващ субект“: субект, назначен от даден член или наблюдател в съответствие с член 14, параграф 5, за да го представлява;

5) „Сътрудничеща организация“: научноизследователска организация, посочена в член 19;

6) „Работна програма“: петгодишен план, определен от Съвета на LOFAR ERIC за изпълнение на целта и дългосрочната стратегия на LOFAR ERIC, включително по научни, технологични и административни въпроси. В тази рамка Съветът определя годишните си цели и дейности;

7) „Финансов модел“: политиката, определяща принципите за финансовия принос на членовете и наблюдателите към LOFAR ERIC, включително вноски в натура. Първоначалният финансов модел е уточнен в приложение II;

8) „Финансов план“: петгодишна рамка, включваща стойността и графика на финансовите ресурси, необходими за осъществяване на работната програма на LOFAR ERIC. Финансовият план за първите пет години на LOFAR ERIC е уточнен в приложение II;

9) „Годишни бюджети“: предвидените разходи и приходи за изпълнение на годишните цели и дейности на LOFAR ERIC в рамките на финансовия план;

10) „Процедурен правилник“: правила, уреждащи организацията и работата на Съвета на LOFAR ERIC, приети в съответствие с член 27, параграф 5, буква в).

11) „Квалифицирано мнозинство“ за предложено решение на заседание на Съвета, както е предвидено в член 27, параграф 5, се постига, когато най-малко 75 % от представените членове гласуват „за“;

12) „Единодушие“ по предложено решение на заседание на Съвета, както е предвидено в член 27, се постига или когато председателят установи, че всички представени членове са постигнали консенсус (единодушен консенсус), или когато никой от представените членове не гласува против и не повече от един е въздържал се.

Член 13

Работен език

Работният език на LOFAR ERIC е английски.

ГЛАВА 3

Членство и статут на наблюдател

Член 14

Членство, статут на наблюдател и представляващ субект

1. Членове на LOFAR ERIC с право на глас или наблюдатели на LOFAR ERIC без право на глас могат да станат следните субекти:

а) държавите — членки на Европейския съюз;

б) асоциирани държави;

в) трети държави, различни от асоциираните държави;

г) международни организации.

2. Условията за приемане на член или наблюдател са посочени в член 15.

3. Членството в LOFAR ERIC трябва да включва най-малко една държава членка и две други държави, които са или държава членка, или асоциирана държава.

4. Държавите членки или асоциираните държави притежават заедно мнозинството от гласовете в Съвета. Съветът решава относно всички изменения в правата на глас, които са необходими, за да се гарантира, че LOFAR ERIC винаги изпълнява това изискване.

5. Всеки член или наблюдател, посочен в параграф 1, букви а)—в), може да бъде представляван от един или повече публичноправни субекта или от частна структура със задължение за обществени услуги, избрани и определени от него в съответствие с неговите собствени правила и процедури. Всеки член или наблюдател информира Съвета за всяка промяна в своя представляващ субект, за специфичните права и задължения, които са му делегирани, или за всяка друга съответна промяна.

6. Членовете и наблюдателите на LOFAR ERIC, както и представляващите ги субекти са посочени в приложение I към устава. Приложение I се актуализира от изпълнителния директор на LOFAR ERIC.

Член 15

Условия за придобиване на членство или на статут на наблюдател

1. Субектите, посочени в член 14, параграф 1, които желаят да станат членове на LOFAR ERIC, подават писмено заявление до председателя на Съвета. В заявлението се описва приносът на субекта за постигането на целите и за дейностите на LOFAR ERIC, посочени в работната програма, и как той ще изпълнява задълженията, определени в член 17, параграф 2. Приемането на субектите като нови членове подлежи на одобрение от Съвета в съответствие с член 26, параграф 9, буква д) и член 27, параграф 5, буква е).

2. Субектите по член 14, параграф 1, които желаят да участват в дейностите на LOFAR ERIC, но още не са в състояние да станат негови членове, могат да кандидатстват за статут на наблюдатели. Кандидатите подават писмено заявление до председателя на Съвета. В заявлението се описва приносът на субекта за постигането на целите и за дейностите на LOFAR ERIC, посочени в работната програма , и как той ще изпълнява задълженията, определени в член 18, параграф 2. Приемането на наблюдатели подлежи на одобрение от Съвета в съответствие с член 26, параграф 9, буква д) и член 27, параграф 5, буква е). Заявителите се приемат като наблюдатели за първоначален период от три (3) години.

3. Статутът на наблюдател може да бъде променен в членство по всяко време след одобрение от Съвета. Статутът на наблюдател изтича след първоначалния период от три (3) години, освен ако удължаване на срока не бъде поискано и одобрено от Съвета, или ако наблюдателят не стане член на LOFAR ERIC.

Член 16

Оттегляне на член или наблюдател

1. Членството трае минимум пет (5) години след назначаването.

2. Независимо от минималния срок на членството, предвиден в член 16, параграф 1, членовете и наблюдателите могат да се оттеглят, като подадат уведомление до изпълнителния директор в рамките на три (3) месеца след като Съветът е приел увеличение на годишната вноска, надвишаващо договорения финансов план. Членът или наблюдателят, който е подал уведомление за оттегляне, няма да бъде задължен да заплаща увеличението на вноската.

3. Без да се засягат разпоредбите на член 16, параграф 1 и член 16, параграф 2, членовете и наблюдателите, които са асоциирани държави, трети държави, различни от асоциирани държави, или междуправителствени организации, могат да се оттеглят от LOFAR ERIC след изменения в Регламент (ЕО) № 723/2009 на Съвета, които биха засегнали съществено техните права и задължения по отношение на LOFAR ERIC. Такива изменения се смятат за съществени, когато предполагат повишени такси (включително годишни вноски или разходи за извеждане от експлоатация), изменят броя на гласовете, налагат изисквания, противоречащи на приложимите закони съгласно член 35 от настоящия устав, премахват правото на представителство в Съвета или други органи на LOFAR ERIC, или променят правата, свързани с представителството или използването на съоръженията на LOFAR. Задълженията и последиците от оттеглянето от LOFAR ERIC, включително делът на оттеглящия се член или наблюдател в разходите за извеждане от експлоатация на LOFAR, се решават първоначално в съответствие с член 27, параграф 6, при условие че Съветът на LOFAR ERIC гласува единодушно. Когато Съветът не е в състояние да постигне единодушно съгласие относно задълженията и последиците, тези и всякакви други задължения се определят в съответствие с член 36. Независимо от разпоредбите на член 16, параграф 1, засегнатият член или наблюдател изпраща най-малкото три месеца предварително предизвестие до Съвета за своето оттегляне (в рамките на 6 месеца от съответното изменение на Регламента за ERIC), като оттеглянето може да настъпи във всеки един момент след датата на влизане в сила на настоящия устав.

4. Всяко оттегляне от членството се извършва в края на съответната финансова година. Членът е длъжен да изпрати писмено уведомление до изпълнителния директор най-късно през финансовата година, предхождаща тази на оттеглянето.

5. Всяко оттегляне на статута на наблюдател се извършва в края на съответната финансова година. Наблюдателят е длъжен да изпрати писмено уведомление до изпълнителния директор най-малко шест (6) месеца преди датата на оттегляне.

6. Членовете и наблюдателите изпълняват всички свои задължения, включително финансовите такива, както и задължения, посочени в член 17, параграф 2 или член 18, параграф 2, преди оттеглянето им да влезе в сила.

7. Съветът може да прекратява членство или статут на наблюдател, ако са изпълнени следните условия:

а. членът или наблюдателят е извършил сериозно нарушение на едно или повече от своите задължения съгласно настоящия устав;

б. членът или наблюдателят не е отстранил това нарушение в рамките на шест месеца, след като е получил писмено уведомление за нарушението.

8. Членът или наблюдателят, посочен в параграф 7, има право да обясни пред Съвета своята позиция, преди Съветът да вземе решение по въпроса.

ГЛАВА 4

Права и Задължения на Членовете и Наблюдателите

Член 17

Права и задължения на членовете

1. Правата на членовете включват:

а. право на участие и глас в заседанията на Съвета;

б. право да назначат представляващ субект съгласно условията на член 14, параграф 5;

в. право на тяхната научноизследователска общност да участва в организирани от LOFAR ERIC събития, като например семинари, конференции, курсове за обучение;

г. право на достъп на тяхната научноизследователска общност до подпомагане от LOFAR ERIC при разработване на необходимите системи, процедури и услуги;

д. право да се възползват от запазен достъп съгласно политиката за достъп до LOFAR ERIC в съответствие с член 6, параграф 5.

2. Всеки член:

а. предоставя вноска в размер на част от разпределената инфраструктура или друга вноска, с която Съветът е съгласен. Вноските на всеки член са посочени във финансовия план, представен в приложение II, валиден за първите 5 години на LOFAR ERIC;

б. внася годишна сума за общите разходи за операции и развитие на LOFAR ERIC, съответстваща на дела на члена в годишния бюджет на LOFAR ERIC, одобрен от Съвета в съответствие с финансовия план, представен в приложение II;

в. участва във вземането на решения относно политиките и дългосрочната стратегия за LOFAR ERIC в съответствие с член 3, параграф 2.

Член 18

Права и задължения на наблюдателите

1. Правата на наблюдателите включват:

а. правото да присъстват на заседанията на Съвета и да изказват своето мнение относно дневния ред на Съвета, но нямат право да гласуват;

б. право да назначат представляващ субект съгласно условията на член 14, параграф 5;

в. право на тяхната научноизследователска общност да участва в организирани от LOFAR ERIC събития, като например семинари, конференции, курсове за обучение;

2. Всеки наблюдател:

а. внася годишна сума за общите разходи за операции и развитие на LOFAR ERIC, съответстваща на дела на наблюдателя в годишния бюджет на LOFAR ERIC, одобрен от Съвета в съответствие с финансовия план, представен в приложение II;

б. участието в дискусии, свързани с политиката и дългосрочната стратегия.

ГЛАВА 5

Участие на Сътрудничещи Организации

Член 19

Участие на сътрудничещи организации

1. LOFAR ERIC може да сключва споразумения за сътрудничество със сътрудничещи организации в държави, които не са членове или наблюдатели на LOFAR ERIC. Всяка държава може да сключи най-много едно споразумение за сътрудничество, което представлява национална общност.

2. Сътрудничещите организации трябва да допринасят за изпълнението на задачите и дейностите на LOFAR ERIC, така че да отговарят на изискванията на Съвета, както и да са представителни за националната общност, която се интересува от LOFAR ERIC.

3. Споразумението за сътрудничество се сключва от изпълнителния директор на LOFAR ERIC след одобрение от Съвета. Споразумението за сътрудничество определя реда и условията, при които сътрудничещата организация може да се ангажира с LOFAR ERIC и да се заеме със задачите и дейностите, посочени в член 3.

4. Продължителността на споразумението за сътрудничество е в съответствие с правилата за продължителност на членството, както е посочено в член 16. В споразумението за сътрудничество се предвижда прекратяване, ако страната на сътрудничещата организация стане член или наблюдател на LOFAR ERIC.

ГЛАВА 6

Модел на Финансиране и Финансово участие

Член 20

Финансови ресурси

Финансовите ресурси на LOFAR ERIC се състоят от:

а. финансовите вноски на членовете и наблюдателите, включително вноските в натура в съответствие с член 21. Финансовите вноски за първите пет (5) години на LOFAR ERIC са посочени във финансовия план, представен в приложение II;

б. вноски на приемащата държава;

в. ресурсите, предоставени от сътрудничещи организации;

г. други ресурси в размери и при условия, одобрени от Съвета.

Член 21

Вноски

1. Членовете правят годишни вноски към бюджета на LOFAR ERIC в съответствие с финансовия план, както е предвидено в член 22.

2. Съветът може да приема вноски в натура от членове и наблюдатели в съответствие с финансовия модел.

3. Вноските на сътрудничещите организации се определят от Съвета в зависимост от всеки отделен случай.

Член 22

Финансов план

Най-малко веднъж на всеки пет години изпълнителният директор на LOFAR ERIC внася проект за финансов план за разглеждане и одобрение от Съвета. Във финансовия план се определя основата за изчисляване на вноската на всеки член през съответния петгодишен период и максималният договорен бюджет за LOFAR ERIC за същия период. Финансовият план се придържа към принципите на вноските на членовете и наблюдателите, посочени във финансовия модел, и е насочен към изпълнението на работната програма.

Член 23

Бюджетни принципи, отчети и одит

1. Финансовата година на LOFAR ERIC започва на 1 януари и завършва на 31 декември всяка година. Бюджетът на LOFAR ERIC се отчита в евро.

2. Изпълнителният директор на LOFAR ERIC представя за одобрение пред Съвета бюджета за следващата година не по-късно от 1 октомври.

3. Към отчетите LOFAR ERIC се прилага доклад за бюджетното и финансовото управление за финансовата година.

4. LOFAR ERIC се подчинява на изискванията на законодателството, приложимо в държавата, в която се намира неговото седалище по устав, по отношение на подготовката, изготвянето, одита и публикуването на счетоводните отчети.

Член 24

Освобождаване от данъци и акцизи

1. Освобождаването от ДДС въз основа на член 143, параграф 1, буква ж) и член 151, параграф 1, буква б) от Директива 2006/112/ЕО на Съвета ([1]) и в съответствие с членове 50 и 51 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета ([2]) се ограничава до покупки на стоки и услуги, извършени и при двете посочени по-долу условия:

— за служебно и изключително ползване от LOFAR ERIC, при условие че тези покупки се извършват единствено за нестопанските дейности на LOFAR ERIC в съответствие с неговата основна дейност;

— от LOFAR ERIC и от всеки член на LOFAR ERIC съгласно определението в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 723/2009 на Съвета от 25 юни 2009 г. относно правната рамка на Общността за консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC).

2. Освобождаването от ДДС е ограничено до покупки на стойност над 300 EUR.

3. Освобождаването от облагане с акциз въз основа на член 11 от Директива 2020/262/ЕС ([3]) на Съвета се ограничава до покупки от LOFAR ERIC, които са предназначени за официална и изключителна употреба от LOFAR ERIC, при условие че тези покупки се извършват единствено за целите на неикономическите дейности на LOFAR ERIC в съответствие с неговите дейности и стойността им надвишава 300 EUR.

4. Покупките на членовете на персонала не се покриват от освобождаването.

([1]) ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1
([2]) ОВ L 77, 23.3.2011 г., стр. 1
([3]) ОВ L 58, 27.2.2020 г., стр. 17

Член 25

Извеждане от експлоатация

LOFAR ERIC носи отговорност за извеждането от експлоатация на хардуера, собственост на LOFAR ERIC. Съветът ще гарантира, че LOFAR ERIC разполага с подходящ план за извеждане от експлоатация (член 27, параграф 6, буква д)). Извеждането от експлоатация на хардуер, предоставен на централните операции (от местни оператори, национални собственици на съоръжения LOFAR), е отговорност на собственика.

ГЛАВА 7

Управление

Член 26

Съвет

1. Съветът е управителният орган на LOFAR ERIC и отговаря в съответствие с разпоредбите на настоящия устав за цялостното ръководство и надзор на LOFAR ERIC. Съветът се състои от делегации, представляващи членовете и наблюдателите на LOFAR ERIC.

2. Всеки член номинира делегация, състояща се от най-много двама делегати. Всеки наблюдател назначава по един делегат.

3. Всеки член гарантира, че неговата делегация:

а. е упълномощена от члена да гласува от негово име по всички въпроси, обсъждани по време на заседанието на Съвета;

б. има подходяща научна квалификация и способност да представлява общността от учени, които използват съоръженията на LOFAR ERIC.

4. Делегацията от всеки член има един глас, независимо от броя на делегатите.

5. Всички делегати се номинират в Съвета от всеки член и наблюдател; това следва да бъде направено в писмен вид до изпълнителния директор на LOFAR ERIC. Членовете и наблюдателите си запазват правото да оттеглят номинацията на всеки от своите делегати по всяко време и да номинират друг делегат на негово място.

6. В случай на отсъствие на назначения делегат на дадено заседание членът или наблюдателят може да номинира заместник на делегата. Такава номинация следва да бъде направена в писмен вид до изпълнителния директор на LOFAR ERIC преди заседанието. На това заседание номинираният заместник-делегат ще има всички права на замествания от него делегат.

7. Директорът на института на приемащата държава на LOFAR ERIC получава постоянна покана да присъства на заседанията на Съвета и има право да изразява мнението си на заседанията, но не е част от делегацията на приемащата държава и няма право на глас.

8. Всяка делегация на даден член може да поиска присъствието на един допълнителен експерт на конкретно заседание на Съвета; това следва да бъде направено в писмен вид до изпълнителния директор на LOFAR ERIC поне две седмици преди заседанието. Тези експерти имат право да изразяват мнението си на заседанието, но нямат право да гласуват вместо члена.

9. Съветът разполага най-малко с правомощия за следното:

а. да взема решения относно дългосрочната стратегия и политики на LOFAR ERIC;

б. най-малко веднъж на всеки пет години да взема решения относно работната програма и свързания с нея финансов план на LOFAR ERIC, както е посочено в член 22, като следва принципите, заложени във финансовия модел;

в. да приема годишния бюджет на LOFAR ERIC;

г. да приема годишния доклад на LOFAR ERIC и да одобрява одитираните финансови отчети;

д. да взема решения за приемането на нови членове или наблюдатели;

е. да взема решения за прекратяване на членство или на статут на наблюдател;

ж. да взема решения във връзка с предложения за изменения на устава;

з. да назначава, временно отстранява и освобождава изпълнителния директор, както и да осъществява надзор над работата му;

и. да описва правомощията и конкретната дейност на изпълнителния директор;

й. да предоставя насоки на изпълнителния директор за сключване на споразумение за сътрудничество, както е посочено в член 19;

к. да създава и освобождава консултативни органи, когато сметне за необходимо;

л. да взима решения за започване на нови дейности в съответствие с член 3, параграф 3, буква ж);

м. да решава как да действа при форсмажорни обстоятелства, като взема предвид вноските, посочени в член 21.

10. Съветът избира председател и заместник-председател измежду делегатите с мнозинството от гласовете, посочено в член 27, параграф 5, буква ж). Председателят и заместник-председателят се избират за срок от две години, като мандатът им може да бъде подновен два пъти. Заместник-председателят замества председателя в негово/нейно отсъствие или в случай на конфликт на интереси.

11. Съветът заседава най-малко веднъж годишно. Заседанията на Съвета се свикват от председателя най-малко четири (4) седмици преди съответната дата. Съветът може да заседава под всякаква форма, предвидена в процедурния правилник.

12. Свикване на заседание на Съвета може да бъде поискано от най-малко четирима членове.

Член 27

Вземане на решения по време на заседанията на Съвета

1. Съветът обсъжда и взема валидни решения само когато на заседанието е представен и участва кворум от членове с право на глас. Кворумът изисква присъствието на 75 % от членовете с право на глас.

2. Ако не бъде постигнат кворум, се свиква второ заседание в рамките на 4 седмици, след като се отправи нова покана със същия дневен ред. На второто заседание се счита, че е налице кворум, ако присъстват 50 % от членовете с право на глас.

3. При вземането на всички решения Съветът се стреми да постигне единодушен консенсус, както е определено в член 12, параграф 12.

4. При липса на единодушен консенсус съгласно член 27, параграф 3 решенията се вземат чрез гласуване от всички участващи членове с право на глас.

5. Следните решения се приемат само ако са подкрепени от квалифицираното мнозинство, както е определено в член 12, параграф 11:

а. решения за изменение на дългосрочната стратегия и политики, на работната програма на LOFAR ERIC или на финансовия план;

б. решения за приемане или изменение на годишния бюджет на LOFAR ERIC;

в. решения за приемане или промяна на процедурния правилник;

г. решения за назначаване, временно отстраняване или освобождаване на изпълнителния директор (член 28);

д. решения за изменение на прилагането на политиката за достъп (член 6);

е. решения за приемане на нов член или наблюдател или за одобряване на споразумение за сътрудничество със сътрудничеща организация (членове 14 и 19);

ж. решения относно назначаването на председателя и заместник-председателя на Съвета (член 26, параграф 10);

з. решения относно политиката в областта на правата върху интелектуална собственост (член 9);

и. решения за приемане или изменение на политиката по заетостта (член 10);

й. решения за приемане или изменение на протокола за оценка (член 7).

6. Следните решения изискват единодушие на всички участващи членове на LOFAR ERIC с право на глас, както е определено в член 12, параграф 12;

а. решения за изменение на финансовия модел, с които се определят принципите на финансовите вноски на членовете и наблюдателите (член 22);

б. решения за приемане или изменение на принципите на политиката за достъп (член 6);

в. решения за внасяне на предложение за изменение на устава пред Комисията;

г. решение за прекратяване на LOFAR ERIC;

д. решения за извеждане от експлоатация, свързани с прекратяване, в съответствие с плана за извеждане от експлоатация, както е регламентирано в член 25.

7. Решенията за прекратяване на членство или статут на наблюдател изискват единодушие, както е определено в член 12, параграф 12, на всички участващи членове с право на глас, с изключение на члена, чийто статут се решава.

8. Решенията, посочени в член 27, параграфи 5, 6 и 7, може да бъдат взети, само ако всички членове са били информирани относно предложените решения най-малко две седмици преди заседанието.

9. Обикновено мнозинство от подадените гласове е достатъчно за приемането на всички останали решения.

Член 28

Изпълнителен директор

1. Съветът назначава изпълнителния директор на LOFAR ERIC в съответствие с процедура, приета от Съвета. Срокът на мандата на изпълнителния директор е пет (5) години, като може да бъде подновен с решение на Съвета.

2. Изпълнителният директор е законният представител на LOFAR ERIC.

3. Изпълнителният директор отговаря за изпълнението на решенията на Съвета и за ежедневното управление на всички оперативни дейности на LOFAR ERIC. Наред с другото изпълнителният директор изготвя годишния бюджет, финансовия план и работната програма. Изпълнителният директор се подпомага от Службата по координация и съдействие.

Член 29

Служба по координация и съдействие (СКС)

Службата по координация и съдействие на LOFAR ERIC е централното управленско звено, което отговаря за текущата дейност на LOFAR ERIC. То подпомага ежедневното управление на LOFAR ERIC, включително с оказване на съдействие на Съвета. То се създава и управлява от изпълнителния директор. Бюджетът за функционирането на СКС е включен във финансовия план, представен в приложение II.

Член 30

Научно-консултативен комитет

1. Съветът създава Научно-консултативен комитет (НКК), който да предоставя независими съвети и да:

— предоставя обратна връзка на изпълнителния директор и на Съвета относно научното качество на дейностите на LOFAR ERIC;

— предоставя препоръки за развитие на научните и технологичните функционалности и дейности на LOFAR ERIC.

2. Съветът назначава членовете на НКК, които са лица с опит в научните области, имащи отношение към LOFAR. Броят на членовете на НКК, мандатът и правилникът за дейността се определят от Съвета.

Член 31

Финансов комитет

1. Съветът създава Финансов комитет (ФК), който подпомага изпълнителния директор при изготвянето на финансовия план и годишния бюджет за преглед и одобрение от Съвета. Финансовият комитет може също така да подпомага директора в случаите, когато е необходимо друго стратегическо финансово планиране.

2. Работата на ФК се описва подробно в правилника за дейността на ФК, който се определя от Съвета.

ГЛАВА 8

Други

Член 32

Политика относно данните

1. Като правило се дава предимство на принципите на отворената наука и свободния достъп, както са прогласени в политиката на ЕС за отворена наука.

2. LOFAR ERIC предоставя насоки (включително чрез уебсайт) на ползвателите, за да гарантира, че научните изследвания, предприети при използване на материали, получени чрез достъп до LOFAR ERIC, се провеждат в рамка, признаваща правата на собствениците на данни и правото на личен живот.

3. LOFAR ERIC гарантира, че потребителите приемат условията за получаване на достъп и че са въведени подходящи разпоредби за сигурност относно вътрешното съхраняване и обработване на подобни данни.

4. LOFAR ERIC определя разпоредби за разследване на твърдения за нарушаване на сигурността и поверителността на данните от научните изследвания.

Член 33

Етични, правни и социални политики

Съветът на LOFAR ERIC приема етични, правни и социални политики по всички въпроси, свързани с дейността на LOFAR ERIC, включително добросъвестност на научноизследователската дейност и научна оценка, въпроси, свързани със заетостта, многообразие и приобщаване и устойчивост. Тази политика се прилага за всички дейности на LOFAR ERIC.

Член 34

Докладване на Европейската комисия

1. LOFAR ERIC изготвя годишен доклад за дейността, в който се включват по-специално научните, оперативните и финансовите аспекти на неговите дейности. Този доклад се одобрява от Съвета и се изпраща на Европейската комисия и съответните публични органи в срок от шест месеца след края на съответната финансова година. Този доклад се оповестява публично.

2. LOFAR ERIC уведомява Европейската комисия за всички обстоятелства, които сериозно застрашават изпълнението на задачите на LOFAR ERIC или възпрепятстват LOFAR ERIC да изпълни условията, определени в Регламент (ЕО) № 723/2009.

Член 35

Приложимо право

Вътрешното функциониране на LOFAR ERIC се урежда от:

а. законодателството на Европейския съюз, по-специално Регламент (ЕО) № 723/2009 и решенията, посочени в член 6, параграф 1, буква а) и член 11, параграф 1 от този регламент;

б. правото на приемащата държава, в която се намира седалището по устав на LOFAR ERIC, в случаите, когато въпросите не се уреждат или се уреждат само частично от актовете, посочени в буква а);

в. настоящия устав и правилата за прилагането му.

Член 36

Спорове

1. Съдът на Европейския съюз е компетентен по съдебните спорове между членовете, когато споровете засягат LOFAR ERIC, между членовете и LOFAR ERIC, както и по всички съдебни спорове, по които Съюзът е страна.

2. При споровете между LOFAR ERIC и трети страни се прилага законодателството на Европейския съюз за компетентната юрисдикция. В случаи, които не са предвидени в законодателството на Европейския съюз, компетентната юрисдикция за разрешаване на такива спорове се определя от законодателството на държавата, в която се намира седалището по устав на LOFAR ERIC.

Член 37

Актуализация и публичност на устава

Настоящият устав се поддържа в актуално състояние и е публично достъпен на уебсайта на LOFAR ERIC, както и в неговото седалище по устав.

Член 38

Разпоредби относно създаването

1. Първото заседание на Съвета се свиква от приемащата държава, в която е седалището по устав на LOFAR ERIC, във възможно най-кратък срок след влизане в сила на решението на Европейската комисия за създаване на LOFAR ERIC.

2. Преди да се проведе първото заседание, но не по-късно от четиридесет и пет (45) календарни дни от влизането в сила на решението на Европейската комисия за създаване на LOFAR ERIC, приемащата държава уведомява членовете учредители и наблюдателите за всички конкретни спешни правни действия, които трябва да се предприемат от името на LOFAR ERIC. Ако в срок от пет (5) работни дни след получаване на уведомлението никой от учредители не представи възражения, правното действие се извършва от лице, надлежно упълномощено от приемащата държава.

3. Съветът работи в тясно сътрудничество с ILT, за да сключи и след това да даде възможност за изпълнение на споразумение за преход между ILT и LOFAR ERIC, което урежда, наред с другото, прехвърлянето на активи и пасиви.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на членовете и наблюдателите на LOFAR ERIC, както и представляващите ги субекти

В настоящото приложение са посочени членовете, наблюдателите и представляващите ги субекти. Приложение I се актуализира редовно от изпълнителния директор.

Членове

Държава	Представляващ субект
Република България	Институт по астрономия с Национална астрономическа обсерватория (ИА с НАО) към Българската академия на науките
Федерална република Германия	Thüringer Landessternwarte (TLS)
Република Ирландия	Dublin Institute of Advanced Studies (DIAS)
Италианска република	Istituto Nazionale di Astrofisica (INAF)
Нидерландия	Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I)
Република Полша	Министерство на образованието и науката

LOFAR ERIC ще си сътрудничи със следните организации:

— Франция: Centre National de Recherche Scientifique (CNRS)

— Латвия: Ventspils International Radio Astronomy Centre (VIRAC)

— Швеция: Onsala Space Observatory (OSO)

— Обединено кралство Science and Technology Facilities Council - UK Research and Innovation (STFC-UKRI)

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Финансов план на LOFAR ERIC

Вж. отделния документ